

Leczenie i przeżycia 5-letnie chorych na czerniaka złośliwego skóry z lat 2004-2008

W latach 2004-2008 w Dolnośląskim Rejestrze Nowotworów zarejestrowaliśmy 881 zachorowań na czerniaka złośliwego skóry. Chirurgicznie leczono 809 chorych, 266 chemioterapią i 218 radioterapią.

Jak pokazuje Tab.1, 60% chorych leczonych radykalnie była leczona tylko chirurgią, 16% chirurgią skojarzoną z radio- i chemioterapią, 14,7% chirurgią skojarzoną z chemioterapią. Nieoperacyjne były 72 czerniaki (8,2%).

5 lat przeżyło 484 chorych (54,9%). Wskaźnik 5-letnich przeżyć względnych (uwzględniający związaną z wiekiem wymieralność naturalną) wyniósł 59,7%, w tym 63,6% dla czerniaków operacyjnych i 13% dla nieoperacyjnych.

Tab.1 Przeżycia 5-letnie chorych w zależności od metod leczenia.

Leczenie	Liczba	%	Przeżycie 5 lat	% przeżyć 5-letnich	
				obserwowanych	względnych
Tylko chirurgia	485	60,0	366	75,5	81,9
Chirurgia + tylko radioterapia	75	9,3	25	33,3	35,6
Chirurgia + rth + chemioterapia	130	16,0	43	33,1	34,8
Chirurgia + tylko chemioterapia	119	14,7	42	35,3	38,5
Łącznie leczeni radykalnie	809	100	476	58,8	63,6
Leczeni bez chirurgii	72	8,2	8	11,1	13,0
Razem	881		484	54,9	59,7

1. Chirurgia

Chirurgią w DCO leczonych było 503 chorych (156 – 31% z nich było w DCO reperowanych), poza DCO operowano 306 chorych.

Stwierdziliśmy znacznie większy odsetek chorych leczonych poza DCO, niż w DCO tylko chirurgią (65% vs. 56,9%) (Tab.2). Jednocześnie 5-letnie przeżycia względne chorych

operowanych w DCO wynosiły 84,2%, a poza DCO 79,4% co może wskazywać na brak leczenia skojarzonego chemioterapią u części chorych operowanych poza DCO (Tab.3).

Tab.2 Struktura leczenia czerniaka złośliwego skóry po operacji w DCO i poza DCO

Leczenie	Po operacji w DCO		Po operacji poza DCO	
	Liczba	%	Liczba	%
Tylko chirurgia	286	56,9	199	65,0
Chirurgia + rth + chemioterapia	93	18,5	37	12,1
Chirurgia + tylko chemioterapia	72	14,3	47	15,4
Chirurgia + tylko radioterapia	52	10,3	23	7,5
Łącznie leczeni radykalnie	503	100	306	100

Analiza dotycząca 5-letnich przeżyć względnych chorych według miejsca chirurgii pokazuje, że chorzy operowani w DCO rokowali lepiej, niż poza DCO (64,7% vs. 61,7%). Najwyższą wartość wskaźnik przeżyć osiągnął dla leczonych tylko chirurgią w DCO (84,2%), tylko chirurgią poza DCO (79,4%) oraz chirurgią w DCO skojarzoną z chemioterapią (43,6%). Dla wszystkich kategorii leczenia chorzy operowani w DCO rokowali od 0,8% do 17,5% lepiej, niż operowani poza DCO (Tab.3).

Tab.3 Przeżycia 5-letnie chorych w zależności od miejsca operacji (w DCO lub poza nim)

Leczenie	Chirurgia w DCO				Chirurgia poza DCO			
	N	5 lat	Przeżycie 5-letnie w %		N	5 lat	Przeżycie 5-letnie w %	
			obserwowane	względne			obserwowane	względne
Tylko chirurgia	286	224	78,3	84,2	199	142	71,4	79,4
Chirurgia + rth + chemioterapia	93	31	33,3	35,0	37	12	32,4	34,2
Chirurgia + tylko chemioterapia	72	29	40,3	43,6	47	13	27,7	29,7
Chirurgia + tylko radioterapia	52	20	38,5	40,8	23	5	21,7	23,3
Wszystkie chirurgie	503	304	60,4	64,7	306	172	56,2	61,7

3. Leczenie skojarzone w DCO i poza DCO

114 chorych leczonych kompleksowo z udziałem zarówno chirurgii, jak i chemioterapii w DCO rokowało o 14,8% lepiej, niż 61 leczonych zarówno chirurgią, jak i chemioterapią w innych szpitalach. Przeżycia 5-letnie względne wyniosły odpowiednio 41,1 i 26,3% (Tab.4).

Tab.4 Przeżycia 5-letnie chorych w zależności od miejsca leczenia

Chirurgia i chemioterapia w DCO				Chirurgia i chemioterapia poza DCO			
N	5 lat	Przeżycie 5-letnie w %		N	5 lat	Przeżycie 5-letnie w %	
		obserwowane	względne			obserwowane	względne
114	44	38,6	41,1	61	15	24,6	26,3

4. Czerniaki nieoperacyjne

W latach 2004-2008 zarejestrowaliśmy 72 nieoperacyjne czerniaki skóry, stanowiły one 8,2% wszystkich zachorowań. Spośród nich 23 chorych było leczonych radykalnie chemio- i/lub radioterapią, żadna z nich nie przeżyła 5 lat.

Połowa (50%) wszystkich raków nieoperacyjnych wystąpiło u chorych od 70 roku życia.

5. Wiek leczonych chorych

Średni wiek chorych operowanych w DCO był o ponad 2 lata niższy - wynosił 57,1 lat, poza DCO 59,5. Średni wiek chorych nieoperacyjnych wynosił 65,2 lat. Poniższa tabela pokazuje różnice w strukturze wieku chorych:

Tab.5 Struktura wieku chorych operowanych w i poza DCO oraz nieoperacyjnych

Wiek	Operowani w DCO	Operowani poza DCO	Nieoperacyjni
Do 49 lat	29,4%	26,5%	16,7%
50-69 lat	43,9%	42,5%	33,3%
Od 70 lat	26,7%	31%	50%

7. Wnioski

1. W latach 2004-2008 w Dolnośląskim Rejestrze Nowotworów zarejestrowaliśmy 881 zachorowań na czerniaka złośliwego skóry.
2. Wskaźnik 5-letnich przeżyć względnych wyniósł 59,7%, w tym 63,6% dla czerniaków operacyjnych i 13% dla nieoperacyjnych.
3. Chorzy operowani w DCO rokowali lepiej, niż poza DCO (64,7% vs. 61,7%). Najwyższą wartość wskaźnik przeżyć osiągnął dla leczonych tylko chirurgią w DCO (84,2%).
4. Chorzy leczeni kompleksowo z udziałem zarówno chirurgii, jak i chemioterapii w DCO rokowali o 14,8% lepiej, niż leczeni w innych szpitalach, przeżycia 5-letnie względne wyniosły odpowiednio 41,1 i 26,3%